

Hindamise korraldamine ja põhikooli lõpetamine

Kehtestatud dir kk 11.11.2014 nr 30/ 1.1.- 6

1. ÜLDSÄTTED

- 1.1. Õpilaste hindamist ja põhikooli lõpetamist reguleerib põhikooli ja gümnaasiumiseadus, vastu võetud RK 09.06.2010, muudetud RT I, 25.07.2014, 13
- 1.2. Käesoleva korra koostamise aluseks on:
 - 1.2.1. Põhikooli riiklik õppekava, VV määrus 06.01.2011 nr 1, viimati muudetud RT I, 28.08.2014, 20.
- 1.3. Käesolevas dokumendis **Hindamise korraldamine ja põhikooli lõpetamine** sätestatakse **põhiharidust omandavate õpilaste** teadmiste ja oskuste ning käitumise ja hoolsuse hindamise, õpilaste täiendava õppetöö ja klassikursuse kordama jätmise, järgmisse klassi üleviimise ning põhikooli lõpetamise alused, tingimused ja kord.
- 1.4. Põhikooli õppekava osa: Hindamise korraldamine ja põhikooli lõpetamine, on läbi arutatud õppenõukogus on 29.08.2014, muudetud õppenõukogu ühisel koosolekul 23.10.2014, läbi arutatud hoolekogus 03.11.2014 ja õpilasesinduses 11.11.2014.

2. HINDAMISE ALUSED

- 2.1. Teadmiste ja oskuste hindamisel lähtutakse õpilasele kohaldatava riikliku õppekavaga ja selle alusel koostatud kooli õppekavaga nõutavatest teadmistest ja oskustest.
- 2.2. Käitumise ja hoolsuse hindamisel lähtutakse kooli õppekava ning kooli kodukorra nõuetest.
- 2.3. Teadmiste ja oskuste ning käitumise ja hoolsuse hindamise põhimõtted, tingimused ja kord (edaspidi *hindamise korraldus*) sätestatakse käesolevas korras.
- 2.4. Kui õpilasele on koostatud õppenõukogu otsuse alusel individuaalne õppekava, arvestatakse hindamisel individuaalse hindamise põhimõtteid, mis on sätestatud käesolevas hindamise korras.
- 2.5. Hindamise aluseks on põhimõte, et õpilase saavutatud õpitulemused võimaldavad tal edasi õppida ilma, et tal tekiks olulisi raskusi hakkama saamisel edasises elus.

3. HINDAMISE EESMÄRK JA KORRALDUS

- 3.1. Hindamine on süstemaatiline teabe kogumine õpilase arengu kohta, selle teabe analüüsimine ja tagasiside andmine. Hindamine on aluseks õppetegevuse edasisele kavandamisele.

- 3.2. Hindamine on õpetamise ja õppimise lahutamatu osa. Hindamisel kasutatakse mitmesuguseid meetodeid, hindamisvahendeid ja -viise.
- 3.3. Hindamise eesmärk on
 - 3.3.1. õpilase arengu toetamine;
 - 3.3.2. tagasiside andmine õpilase õppeedukuse kohta;
 - 3.3.3. õpilase innustamine ja suunamine sihikindlalt õppima;
 - 3.3.4. õpilase enesehinnangu kujunemise ja haridustee valiku suunamine ja toetamine;
 - 3.3.5. õpetaja tegevuse suunamine õpilase õppimise ja individuaalse arengu toetamisel;
 - 3.3.6. aluse andmine õpilase järgmisse klassi üleviimiseks ning põhikooli lõpetamise otsuse tegemisel.
- 3.4. Hindamist kirjeldatakse ainekavas ja täpsustatakse õpetaja töökavas.

4. HINDAMISEST TEAVITAMINE

- 4.1. Kool on kohustatud teavitama õpilast ja tema seaduslikku esindajat hindamise korraldusest koolis ning õpilasele pandud hinnetest ja antud hinnangutest. Hindamisest teavitamise põhimõtted on toodud ära käesolevas korras.
- 4.2. Õpilasele tutvustatakse klassi- ja aineõpetajate kaudu õppeaasta algul hindamise põhimõtteid. Õpilasel on õigus teada saada aineõpetajatelt, kuidas on hinded kujunenud.
- 4.3. Hinded kantakse eKooli päevikusse, kus õpilastel ja lastevanematel on võimalus jälgida õpingute tulemusi ning saada tagasisidet hinnete kohta.
- 4.4. Vajadusel võib lapsevanem pöörduda klassijuhataja poole, kui soovib oma lapse hinnete kohta saada kirjalikku tagasisidet. Sel juhul väljastatakse lapsevanemale hinneteleht paberkandjal.
- 4.5. Kool annab õpilasele ja tema vanemale kirjalikku tagasisidet klassitunnistuse ja/või eKooli vahendusel ning käitumise ja hoolsuse kohta vähemalt kaks korda õppeaastas (jaanuaris ja juunis).
- 4.6. I klassi õpilaste õpitulemusi I ja II õppeperioodil kirjeldatakse hinnanguliselt ja numbriliselt hakatakse hindama II poolaastast. Esimene klassitunnistus hinnetega antakse III õppeperioodi lõpus.
- 4.7. Järva- Jaani Gümnaasiumi põhikooli klassitunnistuse päisel on kooli logo ja õppeaasta ning siseküljel õpilase nimi, hinnatud õppeainete loetelu ja hinded, käitumise ja hoolsuse hinded, õppenõukogu otsus ja vajadusel klassijuhataja märkused.
- 4.8. Kontrolltöö koos teemaga märgitakse eKooli hiljemalt nädal enne selle toimumist. Ühel päeval võib olla kuni kaks kontrolltööd.

5. HINDAMINE

- 5.1. Põhikooli õpilase teadmisi ja oskusi hindab vastava aine õpetaja õpilase suuliste vastuste, esituste, kirjalike ja praktiliste tööde ning praktiliste tegevuste alusel, arvestades õpilase teadmiste ja oskuste vastavust õppekavas esitatud nõuetele.
- 5.2. Õpilaste õpitulemuste hindamisel kasutatakse **kujundavat hindamist**.
- 5.3. Kujundava hindamisena mõistetakse õppe kestel toimuvat hindamist, mille käigus analüüsitakse õpilase teadmisi, oskusi, hoiakuid, väärtushinnanguid ja käitumist, antakse tagasisidet õpilase seniste tulemuste ning vajakajäämistele kohta, innustatakse ja suunatakse õpilast edasisele õppimisele ning kavandatakse edasise õppimise eesmärgid ja teed.
 - 5.3.1. Kujundav hindamine keskendub õpilase arengu võrdlemisele tema varasemate saavutustega.
 - 5.3.2. Õppetunni vältel antakse õpilasele enamasti suulist või kirjalikku sõnalist tagasisidet õppeainet ja ainevaldkonda puudutavate teadmiste ja oskuste (sealhulgas üldpädevuste, kooliastme õppe- ja kasvatusesmärkide ja läbivate teemade) kohta. Kogu õppepäeva vältel annavad õpetajad õpilasele tagasisidet, et toetada õpilase käitumise, hoiakute ja väärtushinnangute kujunemist.
 - 5.3.3. Õpilane kaasatakse enese ja kaaslaste hindamisse, et arendada tema oskuste eesmärgi seada ning oma õppimist ja käitumist eesmärkide alusel analüüsida ning tõsta õpimotivatsiooni.
- 5.4. **Tagasiside** kirjeldab õigel ajal ja võimalikult täpselt õpilase tugevaid külgi ja vajakajäämist ning sisaldab ettepanekuid edaspidisteks tegevusteks, mis toetavad õpilase arengut.
- 5.5. Kriteeriumid kujundava hindamise tagasiside andmiseks. Tagasiside peab olema kiire ja mõjus; selle andmisel õppijaid omavahel ei võrrelda; tagasiside käigus jutustatakse, kus suunas on lapsel võimalik edasi areneda (Missugune on tema õppimine? Mida on võimalik arendada?); tagasiside algab ja lõpeb positiivses toonis, keskel konstruktiivses sõnastuses põhilised küsimused, mis vajavad parandamist (Mida peab selgeks tegema, et teada, osata ja suuta?); tagasiside käigus kirjeldatakse, mis töös õnnestus, mis mitte ja selgitatakse, mida on vaja teada, et tulemused oleksid paremad, julgustab õpilast õppima.
- 5.6. Kujundava hindamise ühe vahendina võib kasutada *õpimappi*. Õpimapp õppimise päevikuna sisaldab nii õppetöid kui ka tööde analüüsi ja tagasisidet. Õpimappe võib koostada aine- ja valdkonnapõhiselt, läbivate teemade või üldpädevuste kohta. Õpimapp sobib arenguestluse alusmaterjaliks.
- 5.7. Õppeperioodi õpitulemuste omandamist kontrollivate kirjalike tööde (kontrolltööde) aeg kavandatakse kooskõlastatult teiste õppeainete õpetajatega.
- 5.8. Kujundava hindamise võimalikuks osaks on **arenguestlus** lapse ja lapsevanemaga, mis võimaldab anda tagasisidet õppekava üldpädevuste, kooliastme õppe- ja kasvatusesmärkide, läbivate teemade eesmärkide, ainevaldkondlike eesmärkide ja ainealaste õpitulemuste kohta. Arenguestlusel seatakse uued eesmärgid õppimisele ja õpetamisele. Arenguestluse oluline osa on õpilase enesehindamine.
- 5.9. Arenguestlusel analüüsitakse õpilase arengut ja toimetulekut tulenevalt õpilase individuaalsest eripärasest ja õpilase, vanema või kooli poolt oluliseks peetavast (näiteks käitumine ja emotsionaalne seisund, hoiakud ja väärtushinnangud, motivatsioon, huvid, teadmised ja oskused).

- 5.10. **Teadmiste ja oskuste hindamine** on kokkuvõtivate hinnete alus. Õppeaasta algul teeb vastava õppeaine õpetaja õpilastele teatavaks õppeaine nõutavad teadmised ja oskused, nende hindamise aja ja vormi.
- 5.11. Õpilase ainealaseid teadmisi ja oskusi võrreldakse õpilase õppe aluseks olevas ainekavas toodud oodatavate õpitulemustega ja tema õppele püstitatud eesmärkidega. Ainealaseid teadmisi ja oskusi võib hinnata nii õppe käigus kujundava hindega kui ka õpeteema lõppedes.
- 5.12. Ainealaste teadmiste ja oskuste hindamise tulemusi väljendatakse numbriliste hinnetega viiepallisüsteemis:
- 5.12.1. **Hindega „5” ehk „väga hea”** hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, mis vastavad õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele täiel määral ja ületavad neid. Kui õpitulemuse hindamisel kasutatakse punktiarvestust, hinnatakse õpitulemust hindega «5», kui õpilane on saanud **90–100% maksimaalselt võimalikust punktide arvust**.
- 5.12.2. **Hindega „4” ehk „hea”** hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, mis vastavad üldiselt õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele. Kui õpitulemuse hindamisel kasutatakse punktiarvestust, hinnatakse õpitulemust hindega «4», kui õpilane on saanud **75–89% maksimaalselt võimalikust punktide arvust**.
- 5.12.3. **Hindega „3” ehk „rahuldav”** hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, mis võimaldavad õpilasel edasi õppida või kooli lõpetada ilma, et tal tekiks olulisi raskusi hakkamasaamisel edasisel õppimisel või edasises elus. Kui õpitulemuse hindamisel kasutatakse punktiarvestust, hinnatakse õpitulemust hindega «3», kui õpilane on saanud **50–74% maksimaalselt võimalikust punktide arvust**.
- 5.12.4. **Hindega „2” ehk „puudulik”** hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui õpilase areng nende õpitulemuste osas on toimunud, aga ei võimalda oluliste raskusteta hakkamasaamist edasisel õppimisel või edasises elus. Kui õpitulemuse hindamisel kasutatakse punktiarvestust, hinnatakse õpitulemust hindega «2», kui õpilane on saanud **20–49% maksimaalselt võimalikust punktide arvust**.
- 5.12.5. **Hindega „1” ehk „nõrk”** hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, mis ei võimalda oluliste raskusteta hakkamasaamist edasisel õppimisel või edasises elus ning kui õpilase areng nende õpitulemuste osas puudub. Kui õpitulemuse hindamisel kasutatakse punktiarvestust, hinnatakse õpitulemust hindega «1», kui õpilane on saanud **0–19% maksimaalselt võimalikust punktide arvust**.
- 5.13. Esimeses klassis õpilaste teadmiste ja oskuste hindamisel I poolaastal kasutatatakse hinnete asemel suulisi ja kirjalikke sõnalisi hinnanguid, mis kirjeldavad õpilase teadmisi ja oskusi erinevates õppeainetes. Sõnaliste hinnangute kasutamise põhimõtted ning hinnangute andmise tingimused sätestatakse esimese klassi ainekavades.
- 5.14. Kui suulist vastust (esitust), kirjalikku tööd, praktilist tegevust või selle tulemust on hinnatud hindega «puudulik» või «nõrk» või on hinne jäänud välja panemata, antakse õpilasele võimalus järelevastamiseks või järeltöö sooritamiseks.
- 5.15. Kui hindamisel tuvastatakse kõrvalise abi kasutamine või mahakirjutamine õpilase poolt, võib vastavat suulist vastust (esitust), kirjalikku või praktilist tööd, praktilist tegevust või selle tulemust hinnata hindega «nõrk», antakse õpilasele võimalus järelevastamiseks või järeltöö sooritamiseks ühe nädala jooksul.

- 5.16. Järelevastamiseks või järeltöö sooritamiseks pöördub õpilane individuaalselt õpetaja poole ning eelnev õppimine toimub vajadusel õpetaja konsultatsioonitunnis juhendamise alusel. Järelevastamine või järeltöö peab mahtuma jooksva hindamisperioodi sisse kahe nädala jooksul pärast töö sooritamist klassis või pärast õpilase kooli tulekut (erandiks on pikemaajaline puudumine tervislikel põhjustel).
- 5.17. eKooli päevikus tähistab märke „!“ õpilase tegemata tööd, mis tuleb sooritada õpetajaga kokkulepitud ajal. Kui õpilane jätab selle ülesande kokkulepitud ajaks täitmata, siis asendatakse märke „!“ hindegaga „1“ (nõrk). Märke järelevastamise või järeltöö sooritamise kohta (hinne) kantakse eKooli päevikusse.

6. KOKKUVÕTTEV HINDAMINE PÕHIKOOLIS

- 6.1. Kokkuvõttev hindamine on hinnete koondamine perioodi-, poolaasta- ning aastahinneteks.
- 6.2. Põhikoolis kasutatakse hinnete koondamise sagedust õppeainetes, mida on nädalas kaks või rohkem tundi, ning poolaastahinnete asemel pannakse välja **perioodihinded** neli korda õppeaastas ühtlaselt jaotatud õppenädalate järel (8 nädalat, 9 nädalat, 9 nädalat, 9 nädalat), mille tulemusena pannakse välja aastahinne.
- 6.3. Mittetatsionaarses õppes õppivaid põhikooli õpilasi hinnatakse kaks korda õppeaastas poolaastahinnetega, mille tulemusena pannakse välja aastahinne.
- 6.4. Esimese klassi I ja II õppeperioodi õpitulemused kajastuvad selgelt kokkuvõtvas hinnangus, kuivõrd need on saavutatud. Aastahinne kujuneb kahe viimase perioodi hinnetest, arvestades ka esimese poolaasta hinnangulisi õpitulemusi.
- 6.5. Kui õppeperioodi keskel on õppeaine perioodi- või poolaastahinne või hinnang jäänud andmata ja õpilane ei ole kasutanud võimalust järele vastata, hinnatakse aastahinde või -hinnangu väljapanekul vastaval perioodil omandatud teadmised ja oskused vastavaks hindele „nõrk“ või antakse tulemustele mitterahuldav hinnang.
- 6.6. Õpilasele, kelle poolaastahinne on „puudulik“ või „nõrk“, kellele on antud samaväärne sõnaline hinnang või on jäetud hinne välja panemata, koostatakse selles õppeaines individuaalne õppekava või määratakse mõni muu tugisüsteem (nt logopeediline abi, õpiabi, tegemata tööde järelevastamine õpetaja poolt määratud ajal vms), et aidata omandada nõutavad teadmised ja oskused.
- 6.7. Kui õppeaine perioodihinne on jäänud välja panemata ja õpilane ei ole kasutanud võimalust järele vastata, loetakse aastahinde väljapanekul antud õppeperioodi vältel omandatud teadmised ja oskused vastavaks hindele «nõrk».
- 6.8. 8. klassi õpilastele võib kool ühes õppeaines korraldada üleminekueksami. Üleminekueksami toimumise ja valiku otsustab kooli õppenõukogu igal õppeaastal II poolaasta algul. Üleminekueksam viiakse läbi maikuu jooksul ning hinne kantakse eraldi eksamihindena klassitunnistusele. Eksami tulemused protokollitakse. Õpilane, kelle üleminekueksami hinne on „nõrk“ või „puudulik“, sooritab korduseksami pärast täiendavat õppetööd. Üleminekueksami asemel võib kool arvestada 8. klassis loovtöö koostamist ja kaitsmist.
- 6.9. Poolaastahinnete või -hinnangute alusel otsustab õppenõukogu, kas viia õpilane järgmisse klassi, jätta täiendavale õppetööle või klassikursust kordama. Õpilaste

järgmisse klassi üleviimise otsus tehakse enne õppeperioodi lõppu (hiljemalt 30. augustiks).

7. HARIDUSLIKE ERIVAJADUSTEGA ÕPILASTE HINDAMINE, TÄIENDAV ÕPPETÖÖ JA KLASSIKURSUSE KORDAMINE

- 7.1. Hariduslike erivajadustega (HEV) laste õpetamine (vt eraldi juhend) ja hindamine toimub individuaalse õppekava (IÕK) alusel, lähtuvalt õpilase arengulistest vajadustest. Individuaalse õppekava koostab aineõpetaja õpilase abistamiseks, ergutamiseks või õppe korraldamiseks lähtuvalt tema vajadustest ja individuaalsetest võimetest.
- 7.2. Individuaalne õppekava (vt eraldi juhend) võidakse koostada ühes või mitmes aines õppenõukogu otsusel. Õpetaja kavandab lapse arenguvajadusi toetava ainekava, määrates ära võimalused, kuidas õpilane jõuaks nõutud õpitulemusteni. Ainekava täitmisel arvestatakse õpilasele iseloomulikku võimetekohast hindamist viiepallisüsteemis.
 - 7.2.1. Kui õpilase õpitulemused vastavad õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele täiel määral või kui õpilane on saanud **90–100% maksimaalselt võimalikust punktide arvust**, hinnatakse õpilase õpitulemusi **hindegaga «5»**;
 - 7.2.2. Kui õpitulemused vastavad üldiselt õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele või hindamisel kasutatakse punktiarvestust ja õpilane on saanud **70- 89% maksimaalselt võimalikust punktide arvust**, hinnatakse õpitulemust **hindegaga «4»**.
 - 7.2.3. Kui õpitulemuse hindamisel vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutus võimaldavad õpilasel edasi õppida või kooli lõpetada ilma, et tal tekiks olulisi raskusi hakkamasaamisel edasisel õppimisel või edasises elus, hinnatakse õpitulemust **hindegaga «3»**. Punktiarvestusega hindamisel loetakse tulemus rahuldavaks, kui õpilane on saanud **45- 69% maksimaalselt võimalikust punktide arvust**.
 - 7.2.4. Õpilase, kellele on õppenõukogu või nõustamiskomisjoni otsusega määratud tema vajadustest tulenevalt individuaalne õppekava või vähendatud nõudmised hindamisele, õpitulemusi hinnatakse diferentseeritult vastavalt tema võimetele ja ülesannete raskusele hinde alandamisega kuni 35%ni.
- 7.3. Õpilase suhtes, kellele on koostatud individuaalne õppekava, on ette nähtud erisused hindamisel ja järgmisse klassi üleviimisel, mis sätestatakse õppeperioodi jooksul, arvestades õpilaste võimeid, motivatsiooni ja vajadusi.
- 7.4. Individuaalse õppekava rakendamise perioodil jälgivad õpilasega tegelevad õpetajad ja tugispetsialistid õpilase arengut ja toimetulekut ning tulemuste hindamiseks kirjeldavad seda vähemalt kaks korda õppeaastas ning esitavad omapoolsed soovitusel ja ettepanekud iseloomustusena HEV koordineerijale.
- 7.5. Õpilane jäetakse täiendavale õppetööle õppeainetes, milles tulenevalt poolaastahinnetest või -hinnangutest tuleks välja panna aastahinne „puudulik“ või „nõrk“ või mitterahuldav hinnang.
- 7.6. 9. klassi õpilasele pannakse aastahinded välja enne lõpueksamite toimumist, välja arvatud õppeainetes, milles õpilane jäetakse täiendavale õppetööle.

8. LOOVTÖÖ VÕI PRAKTILISE TÖÖ HINDAMINE III KOOLIASTMES

- 8.1. Loovtöö või praktiline töö on III kooliastmes kohustuslik ning võib olla sooritatud ajavahemikul VII- IX klassis. Üldjuhul käsitletakse loovtööd koolis VIII klassi üleminekueksamina.
 - 8.1.1. **Loovtööks võib olla praktiline töö** (näiteks kunstiõpetuses skulptuuri loomine või käsitöös esemete valmistamine (rahvariided, tikitud linik vms), näituse korraldamine või muu praktiline loovtegevus (nt ülekooliline üritus, lavastus, luulekogu, kontsertesinemine, matkamängu läbiviimine, koolilehe toimetamine, (video)filmi loomine jms);
 - 8.1.2. **Loovtöö võib olla ka uurimuslik** (loodusnähtuste, keemiliste protsesside, füüsikaliste nähtuste uurimine, kodu-uurimuslik töö jne).
- 8.2. Loovtööd, praktilist loovtööd või uurimistööd juhendavad õpetajad, kelle ainevaldkonda töö puudutab.
- 8.3. Loovtöö või uurimusliku töö koostamisel lähtutakse töö koostamise juhendist.
- 8.4. Loovtöö hindamisel arvestatakse töö praktilist teostatust, korrektsust, kunstitöödel kunstipärasust, mahtu, loomingulisust; kirjaliku töö sisu ja vastavust vorminõuetele; esinemist töö kaitsmisel ja eneseväljendust.
- 8.5. Loovtöö hinne kujuneb punktisüsteemi alusel, kus arvestatakse
 - 8.5.1. õpilase aktiivsust loovtöö protsessis;
 - 8.5.2. töö kavandamist, sh tööjaotust tegevuse elluviimiseks ja töö praktilist teostust;
 - 8.5.3. tööjooniseid või stsenaariumi koostamist;
 - 8.5.4. teoreetilise osa koostamist;
 - 8.5.5. arvutioskusi: töö vormistamine, vajadusel Power Point esitluse koostamine;
 - 8.5.6. õigekeelsust: teksti õigekiri, väljendusoskus;
 - 8.5.7. esitlust.
- 8.6. Eriarvamused märgitakse loovtöö hindamiskomisjoni protokollis.
- 8.7. Töid, mis vastavad hindele „2“ või „1“ ei esitata juhendaja ettepanekul komisjonile hindamiseks ning õpilastele kohaldatakse täiendavat õppetööd oma loovtöö lõpetamiseks ja vormistamiseks.
- 8.8. Hariduslike erivajadustega õpilaste uurimusliku töö või praktilise loovtöö koostamine ja hindamine otsustatakse õppenõukogus, arvestades lapse arengut ja individuaalseid võimeid.

9. TÄIENDAV ÕPPETÖÖ JA KLASSIKURSUSE KORDAMINE

- 9.1. Täiendavale õppetööle jätmise otsustab õppenõukogu enne suvevaheaja algust.
- 9.2. **Täiendava õppetöö** raames täidab õpilane õpetaja vahetul juhendamisel spetsiaalseid õppeülesandeid, et omandada õppekavaga nõutavad teadmised ja oskused. Täiendav õppetöö viiakse läbi pärast õppeperioodi lõppu.
- 9.3. Kui õpilane jäetakse täiendavale õppetööle, pannakse õppeaine aastahinne või kooliastmehinne välja pärast täiendava õppetöö lõppu, arvestades täiendava õppetöö tulemusi.
- 9.4. **Klassikursuse kordamise** eesmärgiks on toetada pikaajaliste või püsivate õpiraskustega õpilasi, kes vaatamata klassiõpetaja/ aineõpetaja abile ja nõustamisele ning õpiabitundidele ei ole suutnud täita õppekava nõudeid ja vajavad täiendavat aega, et saavutada nõutavad õpitulemused.

- 9.5. Klassikursust võib jätta kordama õpilase erandjuhul õppenõukogu põhjendatud otsusega, kui õpilasel on **kolmes või enamis õppeaines** aastahinne „puudulik“ või „nõrk“ või mitterahuldav hinnang, täiendav õppetöö ei ole tulemusi andnud ning õppekavaga nõutavate õpitulemuste saavutamiseks ei ole otstarbekas rakendada individuaalset õppekava või muid koolis rakendatavaid tugisüsteeme.
- 9.6. Õppenõukogu kaasab otsust tehes õpilase või tema seadusliku esindaja ning kuulab ära tema arvamuse. Õppenõukogu otsuses peavad olema esile toodud kaalutlused, mille põhjal peetakse otstarbekaks jätta õpilane klassikursust kordama.
- 9.7. Ettepaneku jätta õpilane klassikursust kordama teeb klassijuhataja kaalutletud kirjalike põhjendustega:
 - 9.7.1. Õpilase tunnistusel on kolm või enam puudulikku hinnet.
 - 9.7.2. Tugisüsteemid ei ole tulemusi andnud.
 - 9.7.3. Täiendav õppetöö ei ole tulemusi andnud.
 - 9.7.4. Individuaalset õppekava või individuaalset hindamist ei ole olnud võimalik rakendada.
 - 9.7.5. Õpilase mahajäämuse põhjuseks on koolist puudumine haiguse tõttu.
 - 9.7.6. Õpilane ei ole saavutanud nõutavaid teadmisi ja oskusi koolikohustuse mittetäitmise tõttu.
 - 9.7.7. Klassikursuse kordamine on õpilase arengut toetav, õpilane ja lapsevanem näevad selles positiivset tuge.
- 9.8. Klassijuhataja kutsub õppenõukogusse õpilase seadusliku esindaja ja õppenõukogu kuulab enne otsuse tegemist ära tema arvamuse. Kui lapsevanem ei soovi õppenõukogusse tulla, siis esitab klassijuhataja õppenõukogule lapsevanema allkirjaga kirjaliku teatise nõustumise või mittenõustumise kohta.
- 9.9. **Täiendavat õppimist** on koolil õigus nõuda **ühe mõjutusmeetmena** pärast õppetundide lõppemist, kui õpilane peab viibima koolis koos määratud tegevusega kuni 1,5 tunni ulatuses ühe õppepäeva jooksul. Samal ajal tagatakse õpilase üle järelevalve ja vajadusel pedagoogiline juhendamine.

10. PÕHIKOOLI LÕPETAMINE

- 10.1. Põhikooli lõpetab 9. klassi õpilane,
 - 10.1.1. kellel õppeainete viimased aastahinded on vähemalt „rahuldavad“;
 - 10.1.2. kes on kolmandas kooliastmes sooritanud loovtöö, sh uurimistöö või praktilise töö;
 - 10.1.3. kes on sooritanud vähemalt rahuldava tulemusega eesti keele eksami, matemaatikaeksami ning ühe eksami omal valikul.
- 10.2. Põhikooli lõpueksamite ettevalmistamise ja läbiviimise ning eksamitööde koostamise ja hindamise tingimused ja korra kehtestab haridus- ja teadusminister.
- 10.3. Põhikooli võib lõpetada õpilane, kellele tema seadusliku esindaja kirjaliku avalduse alusel ja õppenõukogu otsusega väljastatakse põhikooli lõputunnistus, kus on
 - 10.3.1. üks nõrk või puudulik eksamihinne või õppeaine viimane aastahinne;
 - 10.3.2. kahes õppeaines kummaski üks nõrk või puudulik eksamihinne või õppeaine viimane aastahinne.
- 10.4. Haridusliku erivajadusega õpilasele, kellele on kooli õppekavaga või nõustamiskomisjoni soovitusel individuaalse õppekavaga vähendatud või

asendatud riikliku õppekavaga taotletavaid õpitulemusi, on lõpetamise aluseks kooli või individuaalses õppekavas määratud õpitulemuste saavutus **kuni 35%** ulatuses.

- 10.5. Haridusliku erivajadusega õpilasel on õigus sooritada põhikooli lõpueksamid eritingimustel kooli kinnitatud materjalidega.
- 10.6. Õpilane, kelle õppekeel ei ole eesti keel, kes õpib keelekümblusklassis või kes asus eesti õppekeelega koolis või klassis õppima viimase kuue õppeaasta jooksul, võib eesti keele eksami asemel sooritada eesti keele teise keelena eksami.
- 10.7. Varem välisriigis õppinud õpilane, kes on enne lõpueksamite toimumist Eestis põhikoolis õppinud kuni kolm järjestikust õppeaastat ning kellele on eesti keele õppimiseks koostatud individuaalne õppekava, võib eesti keele või eesti keele teise keelena eksami sooritada temale koostatud individuaalse õppekava põhjal ettevalmistatud koolieksamina. Koolieksami ettevalmistamisel ja hindamisel lähtutakse Põhikooli riiklikus õppekavas §-des 20–22 sätestatust.
- 10.8. Põhikooli lõpetanuks peetakse eksterni, kes on sooritanud põhikooli lõpueksamid ning aineksamid nendes õppeainetes, milles tal puuduvad põhikooli lõputunnistusele kantavad hinded või milles tal ei ole tõendatud teadmisi ja oskusi varasemate õpi- ja töökogemuste arvestamise kaudu. Eksterni ei hinnata kehalises kasvatuses, käsitöös ja kodunduses ning tehnoloogiaõpetuses. Kooli lõpetamisel eksternina võimaldatakse lõpetajale kooli poolt juhendatud õppetegevust kokku vähemalt 15 arvestusliku õppetunni ulatuses. Muus osas toimub õppimine iseseisvalt.

11. KÄITUMISE JA HOOLSUSE HINDAMINE

11.1. Õpilase käitumist ja hoolsust hinnatakse päevases õppevormis õppivate õpilaste puhul poolaastahindega.

11.2. I - III kooliastmel hindab õpilase käitumist ja hoolsust klassijuhataja koostöös aineõpetajatega.

11.3. Käitumist ja hoolsust hinnatakse hinnetega «eeskujulik», «hea», «rahuldav» ja «mitterahuldav».

11.4. Õpilaste **käitumise** hindamise aluseks on kooli kodukorra täitmine ning üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnormide järgimine koolis.

11.4.1. „Eeskujulikuks“ (Eh) võib pidada õpilase käitumist, kes järgib pidevalt üldtunnustatud käitumisnorme ja kooli sisekorraeeskirju.

11.4.2. „Heaks“ (Hh) võib hinnata õpilase käitumise, kes üldjoontes järgib üldtunnustatud käitumisnorme ja kooli sisekorraeeskirju.

11.4.3. „Rahuldavaks“ (Rh) võib hinnata õpilase käitumise, kes ei järgi pidevalt üldtunnustatud käitumisnorme, täidab kooli sisekorraeeskirju või kellel on palju põhjuseta puudumisi.

11.4.4. „Mitterahuldavaks“ (MRh) hinnatakse õpilase käitumine, kes ei täida kooli **kodukorda**, ei allu õpetaja nõudmistele ega järgi üldtunnustatud käitumisnorme.

11.5. **Hoolsuse** hindamise aluseks on õpilase suhtumine õppetöösse: töökus ja ülesannete regulaarne täitmine.

11.5.1. „Eeskujulikuks“ (Eh) hinnatakse õpilase hoolsus, kes suhtub õppetöösse alati kohusetundlikult, õpib vastavalt oma võimetele, täidab ülesandeid püüdliselt ja regulaarselt, väljendab initsiatiivi ja teeb alustatud töö lõpuni.

11.5.2. „Heaks“ (Hh) hinnatakse õpilase hoolsus, kes suhtub õppetöösse kohusetundlikult, täidab ülesandeid regulaarselt, on hoolas ja õpib vastavalt oma võimetele.

11.5.3. „Rahuldavaks“ (Rh) hinnatakse õpilase hoolsus, kes ei suutu õppetöösse alati kohusetundlikult, täidab ülesandeid mitteregulaarselt, ei ole piisavalt töökas ja õpib alla oma võimete.

11.5.4. „Mitterahuldavaks“ (MRh) hinnatakse õpilase hoolsus, kes õpib alla oma võimete, suhtub õppetöösse lohakalt ja kohusetundetult ning kelle kokkuvõtvates hinnetes on mitterahuldavad hinded.

12. HINDE VAIDLUSTAMINE

12.1. Õpilasel või tema seaduslikul esindajal on õigus hindeid ja sõnalisi hinnanguid vaidlustada kümne päeva jooksul pärast hinde või hinnangu teadasaamist, esitades esmalt järelepärimise aineõpetajale ja klassijuhatajale ning vajadusel kirjalikult vastava taotluse koos põhjendustega kooli direktorile

12.2. Kooli direktor teeb otsuse ja teavitab sellest taotluse esitajat kirjalikult viie tööpäeva jooksul otsuse vastuvõtmise päevast arvates.